

*Helsingin Kaupunginvaltuuston
siirretty varsinainen kokous perjan-
taina joulukuun 29 päivänä 1916
k:lo 2 päivällä.*

ESITYSLISTA.

N:o 1.

Maistn kirjelmät ynnä Lääninhallituksen lähetteet elinkeino-oikeuden hakemusten johdosta, joita ovat tehneet:

a) Ruotsin alamainen, vapaaherra Gustaf Hans Erik Strömfelt.

Hakija, joka aikoo harjoittaa luvallisten koti- ja ulkomaisten tavarain kauppaa, on hakemuksensa oheen pannut todistuksen että hän on täysivaltainen ja kansalaisluottamusta nauttiva, sekä reversaalin Uudenmaan läänin lääninrahastosta, jonne hän on tallettanut vakuuden kolmena vuonna valtiolle ja kunnalle menevistä veroista.

b) Kreikan alamainen, kaupanhoitaja Emanuel Vrioni.

Hakija, joka aikoo harjoittaa ruuantarjoiluliikettä, on hakemuksensa oheen pannut todistuksen että hän on täysivaltainen ja kansalaisluottamusta nauttiva, takauksen kolmena vuonna valtiolle ja kunnalle menevistä veroista sekä ololipun.

c) Englannin alamainen, insinööri John William Cable.

Hakija, joka aikoo harjoittaa asioimisliikettä, on hakemuksensa oheen pannut todistuksen että hän on täysivaltainen ja kansalaisluottamusta nauttiva, takauksen kolmena vuonna valtiolle ja kunnalle menevistä veroista sekä ololipun.

Polisimestari puoltaa myöntymistä kaikkiin näihin hakemuksiin.

V. V.:

Kvsto puoltanee b) ja c) kohdassa mainittuja hakemuksia, mutta ehdottanee a) kohdassa mainitun evättäväksi, syystä ettei hakija ole, niinkuin voimassa oleva elinkeinolaki edellyttää, näyttänyt oleskelevansa täällä asianmukaisella luvalla.

Kvsto:

V. V:n ehdotukset hyväksyttiin.

N:o 2.

Maist:n kirjelmä ynnä K. Senaatin Sivilitoimituskunnan kirje ilmoituksineen että Kvston päätös lainavarain osottamisesta Santa- ja Busholman järjestämistöiden jatkamiseen on vahvistettu.

Sittenkun Kvsto lisätyin luvuin oli kokouksessaan ¹⁰/₆ 1913 päättänyt Santa- ja Busholman järjestämistöihin 1911 vuoden obligatsioonilainasta osottaa 1,700,000 markkaa sekä alistanut päätöksen K. Senaatin tutkittavaksi, on Senaatti ⁵/₁₂ 1916 vahvistanut mainitun päätöksen.

V. V.:

Senaatin päätös saatettaneen Rkmrin tiedoksi.

Esiteltäessä ⁵/₁₂ 1916 Rkmrin esitystä määrärahain osottamisesta edellä mainitun alueen järjestämistöiden jatkamiseen (*Pain. asiakirj. N:o 54 vuodelta 1916*) päätti Kvsto, koska puheena olevaa Vston päätöstä varain osottamisesta ei vielä silloin ollut vahvistettu, vaan K. Senaatti oli ilmoituksensa mukaan odottanut keisarikunnan meriministeriöltä pyytämäänsä lausuntoa XX kaupunginosan kaupunginasemakaavan vahvistamista tarkoittavan anomuksen johdosta, että lisämäärärahain osottaminen lainavaroista oli jääpä toistaiseksi sekä Rkmrin käskettävä tehdä tästä aiheutuva esitys asiasta. Kun Kvston viimeksi mainitun toimenpiteen peruste nyttemmin on poistunut, esittää V. V., että Kvsto peruuttaisi sen.

Mitä tulee kysymykseen lisätyn Kvston valitsemisesta käsittelemään edellä mainittua Rkmrin esitystä, viittaa Valiokunta siihen ehdotukseen, jonka Budjettivaliokunta on esittänyt kaupungin 1917 vuoden meno- ja tulosaännöstä antamassaan mietinnössä *10 osaston, Lainat*, kohdalla (*Pain. asiakirj. N:o 61 vuodelta 1916*).

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 3.

Maist:n kirjelmä ynnä K. Senaatin Sivilitoimituskunnan kirje, jossa Kvstolle on lähetetty Senaatin vahvistamat „Määräykset rakennusten laajuudesta ja korkeudesta, pihamaista sekä asuinrakennusten kerrosluvusta Helsingin kaupungissa“.

Marraskuun 18:ntena 1916 päiväystä Sivilitoimituskunnan kirjelmästä käy selville, että K. Senaatti on „nykyolojen johdosta“ katsonut tarpeelliseksi, muuttamalla erinäisiä osin kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen, osin eri kaupunginosain ja alueiden rakennusjärjestysten pykäläiä, vahvistaa edellä mainitut määräykset.

V. V.:

Jo 4/11 1914 teki Kvsto K. Senaattiin anomuksen kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen vahvistamisesta. Viime keväänä ehdotus palautettiin Vstolle, jonka käskettiin antaa lausunto erinäisten viranomaisten ehdotusta vastaan tekemäin muistutusten johdosta. Kvston vastaus annettiin 12/9 1916 ja samalla Vsto anoi, että ehdotus mahdollisimman pian vahvistettaisiin, koska siinä olevat määräykset rakennusten korkeudesta ja kerrosluvusta tarjosivat mahdollisuutta ullakkokerroksen laittamiseen erinäisiin aikaisemmin rakennettuihin taloihin ja lisääntyntä asuntotarvetta siten saataisiin jossain määrin tyydytetyksi. Väliaikaisena toimenpiteenä anoi Kvsto samalla ja samassa taroituksessa lisäyksen vahvistamista n. s. Helsinginniemen alueella voimassa olevaan, vuonna 1908 vahvistettuun erikoiseen rakennusjärjestykseen, ja tähän anomukseen K. Senaatti myöntyikin 24/10 1916. Kvston ensiksi mainitusta alistuksesta ei kuitenkaan ole ollut muuta tulosta, kuin että eräät säännökset on poimittu yleisen rakennusjärjestyksen ehdotuksesta ja koottu nyt annettuihin rakennusmääräyksiin.

Uudet määräykset, jotka on tarpeellista asiantuntemusta käyttämättä poimittu yleisestä rakennusjärjestyksestä, joka sinänsä muodostaa elimellisen kokonaisuuden, jonka eri osat välttämättä kuuluvat yhteen, poikkeavat monessa kohden edelleenkin voimassa olevista 1895 vuoden rakennusjärjestyksen osista. Esimerkkinä mainittakoon, että tontin sisustaan tehtävän rakennuksen korkeus, joka 1895 vuoden rakennusjärjestyksen mukaan on mitattava pihamaan pinnasta, on uusien määräysten mukaan mitattava siitä tasosta, minkä mittauskirjassa mainittu tontinrajain korkeusasema määrää. Tuollaista korkeusasemaa ei kuitenkaan mainita nykyään voimassa olevan rakennusjärjestyksen mukaan annetuissa mittauskirjoissa, eikä sitä Kvston ehdotuksessa olevaa pykälää, jossa tämä määrätään, ole uusien määräysten joukossa. Muutosrakennuksesta on Kvston ehdotuksessa tarkkoja määräyksiä, joita ei ole ensinkään otettu huomioon uusissa määräyksissä, vaikka niidenkin mukaan muutosrakennuksen saa toimittaa. Edellä mainitussa Helsinginniemen alueen rakennusjärjestyksen lisäyksessä oikeutettiin talonomitajat kaupunginkassaan suoritettavasta määrämaksusta laittamaan asuinhuoneita kellariin tai ullakolle. Poistamalla osa ehdotuksen 53 §:ä, jossa kielletään laittamasta asuinhuoneita ullakolle Kaivopuistossa ja huvilakaupunginosissa, ja panemalla mainitun pykälän muu osa määräyksiin, on tarkoitettu suoda tuollainen ullakkojen sisustusoikeus kaikille talonomitajille tarvitsematta heidän siitä suorittaa eri maksua, mutta epäilystä voi kuitenkin syntyä siitä, eikö mainitun tarkoituksen saavuttamista ennestään olevissa taloissa ole saatettu mahdottomaksi, sen johdosta että uusissa säännöksissä on jyrkkiä määräyksiä kerrosluvusta ja ullakkokerroksen sijoituksesta.

Kun näin ollen uusien määräysten käyttäminen tuottaa suuria vaikeuksia ja epätoistoista on, milloin uuden yleisen rakennusjärjestyksen ehdotus vahvistetaan puheena olevain määräysten sijaan, näyttää olevan aihetta K. Senaatille huomauttaa näistä puutteista ja ristiriitaisuuksista sekä sen seikan tarpeellisuudesta, että uuden yleisen rakennusjärjestyksen ehdotus mahdollisimman pian vahvistetaan. Tähän nähden V. V. ehdottaa, että Kvsto antaisi saman valiokunnan toimeksi, joka viimeksi on tätä asiaa käsitellyt ja johon kuuluivat herrat Grotenfelt, Lindberg ja Tarjanne, Vstolle antaa lausunnon ehdotuksineen asiasta.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 4.

Maist:n kirjelmä ynnä vahtimestarinleski Emma Sofia Franciska Othmanin elinkautisapurahan anomus.

Hakija, joka on syntynyt 1849, anoo että, koska hän heikkonäköisyyden ja vanhuuden heikkouden johdosta on kykenemätön itseään elättämään, kaupunki antaisi hänelle elinkautisapurahaa hänen miesvainajansa, Liikennekonttorin vahtimestarin J. Othmanin jälkeen, jonka on ilmoitettu olleen kaupungin palveluksessa vuodesta 1881 kuolemaansa asti vuonna 1899. Miehen kuoltua oli hakija saanut kaupungilta 200 markan lahjapalkkion.

Rkmri huomauttaa että, niinkuin tunnettu, kaupungin virka- ja palvelusmiesten leskille ei ole myönnetty eläkettä kunnan varoista. Poikkeustapauksissa on Kvsto kuitenkin myöntänyt leskille vuotuista apurahaa, jos on ollut olemassa erittäin hellittäviä asiahaaroja, etusijassa rasittava elatusvelvollisuus. Esillä olevassa tapauksessa ei hakija ole esittänyt minkäänlaista selvitystä anomuksensa tueksi, joten asiaa ei ole voitu arvostella viimeksi mainitulta näkökannalta. Kri on kuitenkin katsonut olevan huomauttaminen, että Kri periaatteessa asettuu epäävälle kannalle kaikkiin tämän laatuisiin hakemuksiin nähden, koska kaupunki voi uudessa ajanmukaisessa kunnalliskodissaan tarjota iäkkäille ja varattomille jäsenilleen tyyssijan heidän jäljellä olevaksi elinajakseen. Tämän johdosta on Rkmri ehdottanut anomusta evättäväksi.

V. V.:

Ehdotetaan evättäväksi.

Kvsto:

Evättiin.

N:o 5.

Rkmrin esitys maan lunastamisesta Porvoon rautatien varrella sijaitsevan Nickbyn aseman ja Sipoon kunnallisen mielisairaalan välistä raitiotietä varten (Pain. asiakirj. N:o 49 vuodelta 1916).

V. V.:

Kvsto anonee Maistraatilta lisätyjä Kvt valittavaksi puheena olevaa maanhankintakysymystä käsittelemään.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin, minkä ohessa Kvsto päätti 1917 vuoden menosääntöön panna ehdollisen määrärahan tarkoitusta varten.

N:o 6.

Rkmrin esitys Lohjan pitäjän Outamon ja Varolan maatilain hankkimisesta Helsingin kaupungille (Pain. asiakirj. N:o 60 vuodelta 1916).

V. V.:

Ilmoittaen että edellä mainittujen maatilain omistaja on pitentänyt myyntitarjouksensa

31/1 1917 asti, ehdottaa valiokunta, että Kvsto Maistraatilta anois lisättyjä Kvt valittavaksi puheena olevaa maanhankintakysymystä käsittelemään.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 7.

Jatkokäsittelyyn 21/11:stä 1916: Rahatoimikamarin esitys lisäyksen myöntämisestä puhtaanapitolaitoksen rautatierahtien määrärahaan.

Rkmri mainitsee, että Rakennuskonttorin puhtaanpito-osaston johtajan ilmoituksen mukaan kuluvan vuoden budjetissa yleistä käymäläin puhtaanapitoa varten oleva rautatierahtien määräraha, 40,000 markkaa, (13 P. L. X. 5) jo on likipitään kulutettu. Syynä tähän on ollut, osin että rautatierahtit ovat sotaveron johdosta kuluvana vuonna kohonneet 8 markasta 40 pennistä 16 markkaan 90 penniin vaunulta, osin taas että Malmin kaatopaikalle kuljetettava lantamäärä on tuntuvasti lisääntynyt, sen johdosta että yksityiset lannanottajat, jotka säännöllisten olojen vallitessa ovat noutaneet lannan kaupungista, eivät rautatievaunujen puutteessa ole enää voineet sitä tehdä. Lannankuljettusta varten rahtaa kaupunki nykyään keskimäärin 9 vaunua päivässä. Mainittujen arvaamattomain asianhaaran johdosta on kaupungin yleisten töiden Hallitus esittänyt hankittavaksi 12,000 markan lisäyksen puhtaanapitolaitoksen rautatierahtien kustantamiseen vuoden jäljellä olevana aikana.

Rkmri, joka on havainnut Hallituksen esityksen perustelluksi, on ehdottanut, että Kvsto päättäisi käyttövaroistaan myöntää 12,000 markan lisäyksen kuluvan vuoden menosäännössä nimikkeen 13 P. L. X. 5 kohdalla rautatierahteja varten olevaan määrärahaan.

Kun Kvston kokouksessa 21/11 1916 huomautettiin, etteivät rautatierahtit ole edellä mainitusta syystä läheskään kohonneet ilmoitettuun määrään, päätti Kvsto ennen muuhun toimenpiteeseen ryhtymistä asiassa pyytää Rkmriltä lähempää tietoa puheena olevasta seikasta.

Kvston määräystä noudattaen on Kri maininnut, että 1/4:stä 1916 lähtien oli suurempain rahtitavaramääräin lähettäjiille siihen asti myönnetty 25 %:n alennus poistettu, joten rahtia oli mainitusta ajankohdasta lähtien puhtaanapitolaitokselta kannettu neljäsosa enemmän kuin sitä ennen. Samasta päivästä lähtien oli niinikään määrätty valtiorahastoon maksettavaksi 15 %:in rahtimaksusta korotettu vero sekä lisäksi n. s. asemamaksua 5 penniä 100 kilolta, mikä seikka kävi selville verratessa Rkmrin oheen panemia kahta rahtikirjaa, joista toinen oli annettu maaliskuussa 1915 ja toinen kuluvan vuoden marraskuussa. Kun 8,000 kilon vaunullisesta 1915 vuoden alussa maksettiin rahtia Smk 11: 20, pois luettuna 25 % eli Smk 2: 80, joten todellinen maksu oli Smk 8: 40, oli vastaava rahtimaksu nykyään 16: 90. Pääasiallisesti siis se seikka, että mainittu rahdinalennus oli poistettu ja n. s. asemamaksu tullut lisää, oli aikaansaanut rahtikulujen korotuksen, jota vastoin varsinainen sotaveron oli pienempi osa menomäärästä. Kriin perustelmassa käytetty sanonta, joka oli saatu kaupungin yleisten töiden Hallituksen tekemästä esityksestä, ei siis ollut aivan täsmällinen, vaan oli puhtaanapitolaitos sillä tarkoittanut kaikkia nykyisen sotatilan aikana syntyneitä puhtaanapitolaitoksen rahdinkorotuksia.

V. V.:

Valiokunta ehdottaa pyydetyn lisämäärärahan myönnettäväksi.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 8.

Rkmrin esitys lisäyksen myöntämisestä kunnan työväen asuntojen polttoainemäärärahaan.

Kun kaupungin halkokonttorin myytävänä pitämäin halkojen hinta on kohonnut siinä määrin, että viime marraskuun alussa saatujen laskujen mukaan kunnan työväenasuntojen polttoainemäärärahasta, joka kuluvan vuoden budjetissa (15 P. L. I. 13) on 2,500 markkaa, oli käyttämättä ainoastaan noin 200 markkaa ja mainitun kuukauden polttoainekustannuksiin silloisten hintojen mukaan tarvittiin noin 500 markkaa sekä kuluvan joulukuun kustannuksiin, ellei kovempia pakkasia tule, kenties 1,000 markkaa, joten mainittujen kuukausien polttoaineisiin tarvittaisiin yhteensä 1,500 markkaa, on Sosialilautakunta kunnan työväenasuntojen hallintojaoston esityksestä Rkmriltä anonut hankittavaksi 1,300 markan lisämäärärahan edellä mainittuun tarkoitukseen.

Rkmri puoltaa myöntymistä anomukseen ja esittää, että Kvsto päättäisi käyttövaroistaan osottaa 1,300 markan lisäyksen kuluvan vuoden budjetissa olevaan kunnan työväenasuntojen polttoainemäärärahaan.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 9.

Rkmrin esitys määrärahan myöntämisestä sähkövalon y. m. hankkimiseksi Vanhankaupungin poliisivartiokonttoriin.

Rkmri mainitsee, että poliisimestari oli Kriлта anonut sähkövalon laittamista sekä uusien vesiletkujen hankkimista Vanhankaupungin poliisivartiokonttoriin. Sähkölaitoksen ilmoituksen mukaan olisi valaistuslaitteesta, joka käsittäisi 13 valokohtaa asuinrakennuksessa ja 3 tallirakennuksessa, lamppuineen ja varusteineen kustannuksia 650 markkaa. Mainittuja vesiletkuja, joita on yhteensä 18 metriä, käytetään koridoorien ja säilytyshuoneiden huuhteluun, mutta etusijassa ne ovat aiotut käytettäväksi tulenvaaran sattuessa. Ne ovat sangen kuluneet, niin ettei niitä ole korjaamallakaan saatu käyttökelpoisiksi. Uusien letkujen hankkimisesta olisi kustannuksia noin 300 markkaa.

Kun ajanmukaisen valaistuksen laittaminen mainittuun poliisivartiokonttoriin olisi Rkmrin mielestä suotava tulenvaaran vähentämiseksi ja se ajan oloon vähentäisi menojaakin, sekä kun mainittujen vesiletkujen sijaan, jotka kaupunki hankki rakennuksen valmistuttua,

on, jotta ne täyttäisivät tehtävänsä, hankittava uudet, on Kri esittänyt, että Kvsto käyttö-varoistaan osottaisi kaikkiaan 950 markkaa sähkövalaistuksen laittamiseksi Vanhankau-pungin poliisivartiokonttoriin ja uusien vesiletkujen hankkimiseksi sinne.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 10.

Rkmrin esitys Guntähden n. s. puutarhapalstan vuokralle antamisesta.

Sittenkun puutarhuri A. Holmqvist oli Rkmriltä pyytänyt saada pitemmäksi ajaksi vuokrata erinäiset hänen hallussaan kuusikuukautisen irtisanomisen ehdolla olevat Gum-tähden viljelyspalstat, on toimitetussa katselmuksessa havaittu, että hakija on etusijassa tarkoittanut saada varmempaa hallintaoikeutta n. s. puutarhapalstaan, missä paitsi muuta kaupungin omistama, hakijan asunnoksi käyttämä rakennus sijaitsee. Mainittu hirrenpäistä ja laudanpätkestä tehty rakennus on seinäin laskeumisen johdosta käynyt niin hataraksi, että sitä ei voi kallista korjausta toimittamatta käyttää talviasuntona, ja hakija olisi halukas teettämään nämä korjaukset ainoastaan sillä ehdolla, että hän saisi hiukan pitemmän, määrävuosiksi sovitun vuokraoikeuden maahan. Kun hakijan vuokraamat tiluspalstat, ensinmainittua puutarhapalsta lukuun ottamatta, sijaitsevat niin, että ne voidaan kohdakkoin tarvita muihin tarkoituksiin, eivät katselmusmiehet ole katsoneet voivansa puoltaa hakemusta niihin nähden, mutta ovat puheena olevaan puutarhapalstaan nähden ehdottaneet, että sen rajat määrättäisiin niinkuin tämän oheisessa kartassa lähemmin osotetaan, joten sen pinta-ala olisi 1.096 ha, josta 0.695 ha on viljeltyä maata, sekä että vuokrakausi ulotettaisiin 1925 vuoden loppuun, sillä ehdolla että kaupungilla on oikeus vuokrakauden kuluessa teitä tai muuta tarvetta varten murtaa palstasta erilleen suu-rempia tai pienempiä osia suhteellisesti huojustamalla vuosivuokraa, joka olisi korotettava nykyisestä määrästä 1,400 markasta 1,600 markkaan, sekä että vuokraaja pitää palstalla sijaitsevat kaupungin omistamat rakennukset hyvässä kunnossa.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus, jonka lausunto asiasta on hankittu, on yhtynyt katselmusmiesten ehdotukseen, ja on Rkmri tähän nähden sekä kun hakijan hallinta-oikeus puheena olevaan palstaan siten rajoitettuna, kuin ehdotus tarkoittaa, ei voi olla esteenä vastaisille tie- ja muille laitoksille, niinkään hyväksynyt ehdotuksen ja sentähden esittänyt, että Kvsto päättäisi puutarhuri A. Holmqvistille vuokrata Guntähden n. s. puutarhapalstan siten rajoitettuna, kuin tämän oheinen asemakartta lähemmin osottaa, 1/1:stä 1917 lähtien 1925 vuoden loppuun 1,600 markan vuosivuokrasta sekä velvoitta-malla vuokramiehen tarpeen vaatiessa luovuttamaan kaupungille suurempia tai pienempiä osia palstasta teiden tekoon tai muihin välttämättömiin tarkoituksiin vuosivuokran suh-teellista huojustusta vastaan sekä vuokrakauden kuluessa pitämään palstalla sijaitsevat kaupungin omistamat rakennukset hyvässä kunnossa.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 11.

Rkmrin esitys Oulunkylän läntisen huvilaryhmän tiluspalstan N:o 7 b vuokralle antamisesta.

Sittenkun liikemies A. F. Merilinna oli pyytänyt saada rakennettavaksi vuokrata tarkoitusta varten laadittuun asemakarttaan N:olla 7 b merkityn, Oulunkylän läntisessä huvilaryhmässä sijaitsevan, 4,200 neliömetrin laajuisen tiluspalstan, on paikalla toimitetussa katselmuksessa todettu, että tiluspalsta hyvin soveltuu ilmoitettuun tarkoitukseen, minkätähden katselmusmiehet ovat, siihen nähden että rajakkaisten huvilapalstain vuokrauskausi päättyy 1940-luvun keskivaiheilla, ehdottaneet, että hakijalle vuokrattaisiin mainittu palsta rakennettavaksi 1946 vuoden loppuun 75 markan vuosivuokrasta.

Kaupungin yleisten töiden Hallitus on yhtynyt katselmusmiesten ehdotukseen muutoin, paitsi mikäli koskee ehdotettua vuokramaksua, joka Hallituksen mielestä olisi määräaikain kuluttua korotettava, minkä ohessa Hallitus on, ottaen huomioon sen maa-arvon nousun, minkä parannetut liikenneolot ja taajempi asutus puheena olevalla, nykyään verraten syrjäisellä huvila-alueella saavat aikaan, pitänyt täysin perusteltuna, että vuokra vuosilta 1926—36 määrätään suuremmaksi 10 ensimmäisen vuoden vuokraa ja sitten edelleen korotetaan viimeiseltä kymmenvuotiskaudelta. Kohtuullisena laskuperusteena on Hallitus pitänyt 2 penniä neliömetriltä 10 ensimmäisenä vuonna, 5 penniä vuosina 1926—36 sekä 10 penniä viimeiseltä kymmenvuotiskaudelta.

Kaupungin yleisten töiden Hallituksen mielipiteeseen yhtyen on Rkmri esittänyt, että Kvsto päättäisi liikemies A. F. Merilinnalle vuokrata edellä mainitun, N:olla 7 b merkityn tiluspalstan Oulunkylän läntisestä huvilaryhmästä 1946 vuoden loppuun 84 markan vuosivuokrasta 1925 vuoden loppuun, 210 markan vuosivuokrasta vuosina 1926—36 sekä 420 markan vuosivuokrasta vuokrauden jäljellä olevana aikana sellaisiin ehdoin tiluspalstan rakennuttamiseen ja viljelykseen nähden, kuin Rkmri määrännee.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 12.

Rkmrin esitys lisämäärärahan osottamisesta muurarimestari Alex. Ärtin rahastosta.

Sittenkun Kvsto oli 11/4 1916 kesäkurssien voimassa pitämiseksi n. s. Ärtin koulu-puutarhassa kaupungin ruotsin- ja suomenkielisille kansakouluoppilaille ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan esityksestä osottanut 4,500 markkaa kuluvana vuonna käytettävänä olevista muurarimestari Alex. Ärtin koulupuutarharahaston korkovaroista, joita kaikkiaan on Smk 10,011: 34, on mainittu kansakoulujohtokunta Rkmrille ilmoittanut että, kun ruotsinkielisiin kursseihin oli ilmoittanut niin lukuisasti osanottajia, että oppilaat oli jaettu kahdelle luokalle, sen sijaan että edellisellä vuonna oli vain yksi luokka, sekä siementen hinta oli tuntuvasti kohonnut, oli puheena olevista kursseista ollut kustannuksia kaikkiaan Smk 5,087: 71, minkä johdosta määräraha oli ylitetty Smk:lla 587: 71.

Kun vielä saapuneet joitakin vähäisiä laskuja, nousee vajeus kaikkiaan tasaluvuin 600 markkaan, minkätähden johtokunta on anonut tätä määrää myönnettäväksi puheena olevista korkovaroista.

Kansakoulujohtokunnan esittämistä syistä on Rkmri ehdottanut, että Kvsto päättäisi vuonna 1916 käytettävänä olevista muurarimestari Alex. Ärtin koulupuutarharahaston korkovaroista osottaa enintään 600 markan lisäyksen n. s. Ärtin koulupuutarhan tämänvuotisten kesäkurssien kustannuksiin.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 13.

Rkmrin esitys Töölönkadun varrella korttelissa N:o 407 olevan tontin N:o 2 rakennusajan pitentämisestä.

Aktiebolaget Auroragatan 7 nimisen yhtiön anottua Töölönkadun varrella korttelissa N:o 407 omistamansa tontin N:o 2 rakennusajan pitennystä, syystä että yhtiö oli alottanut tontin perustustyöt ennen sodan puhkeamista, mutta rauhaa odotellessa keskeyttänyt rakennustyön kykenemättä sittemmin sitä tarveaine- ja työhintain nousun johdosta jatkamaan, on Rkmri ilmoittanut, että hakija on 70,537 markasta ostanut mainitun tontin Rkmrin ^{28/7} 1910 toimittamassa huutokaupassa, joten sen olisi tullut 13, 14 ja 15 kaupunginosan voimassa olevan rakennusjärjestyksen 2 §:n mukaan olla kadun puolelta rakennettu kahden vuoden kuluessa haltuunottamisesta ainakin puolelta rakennusalueeltaan. Hakijan anomuksesta oli Kvsto ^{26/7} 1912 myöntänyt rakennusajan pitennystä 1913 vuoden loppuun sekä ^{1/4} 1913 edelleen 1914 vuoden loppuun. Vaikka hakijalle siis on suotu tuntuvaa rakennusvelvollisuuden huojennusta ja sitä paitsi hakija on laiminlyönyt ajoissa hakea rakennusajan pitennystä, on Rkmri kuitenkin nykyisiin, kaikkia rakennustoimintaa tavattomasti vaikeuttaviin oloihin nähden katsonut olevan puoltaminen hakijan anomukseen myönnettäväksi sekä esittänyt, että Kvsto päättäisi myöntää Töölönkadun varrella korttelissa n:o 407 olevan tontin rakennusajan pitennystä 1918 vuoden loppuun.

V. V.:

Kun hakijalle jo kahdesti tätä ennen on myönnetty anomansa rakennusajanpitennys ja kaksi vuotta on kulunut viimeksi myönnetyn pitennysajan päättymisestä olematta hakija katsonut tarpeelliseksi ennenkuin nyt vasta pyytää lisäpitennystä, ehdottaa V. V., että Kvsto epäisi hakemuksen.

Kvsto:

Rkmrin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 14.

Rkmrin esitys Agricolakadun varrella korttelissa N:o 335 olevan tontin N:o 5 rakennusajan pitentämisestä.

Leipuri V. A. G. Heinämäen Rkmriltä anottua Agricolakadun varrella korttelissa N:o 335 omistamansa tontin N:o 5 rakennusajan pitennystä on Kri ilmoittanut, että mainitun tontin, jonka hakija Smk:n 39,214: 10 hinnasta osti Rkmrissa ¹⁵/₁₂ 1910 pidetyssä huutokaupassa, olisi siis kaupungin yleisen rakennusjärjestyksen 29 §:n mukaan tullut olla kadun puolelta rakennettu ennen 1915 vuoden mainittua päivää. Kun rakennuspakkoa kuitenkin nykyoloissa olisi mikäli mahdollista lievennettävä, on Kri esittänyt Kvston päätettäväksi, että Agricolakadun varrella korttelissa N:o 335 olevan tontin rakennusaika pitennetään 1918 vuoden loppuun.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 15.

Rkmrin esitys Porvoonkadun varrella korttelissa N:o 378 olevan tontin N:o 37 rakennusajan pitentämisestä.

Edellä mainitun tontin omistajan J. E. Suomisen Rkmriltä anottua rakennusajan pitentämistä on Kri, ilmoittaen että tontti on huutokaupassa ostettu ¹⁴/₁ 1915 ja että siis rakennusaika päättyy tammikuussa 1917, siihen nähden että nykyään on vaikea saada rakennusaineita ja kun samantapaisiin anomuksiin on aikaisemmin myönnytty, esittänyt, että Kvsto pitentäisi Porvoonkadun varrella korttelissa N:o 378 olevan tontin N:o 37 rakennusaikaa 1918 vuoden loppuun.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 16.

Sosiaalilautakunnan esitys hätäapukomitean asettamisesta.

Sosiaalilautakunta mainitsee, sen johdosta mitä Kvsto ²⁵/₂ 1913 oli päättänyt työttömyyden aikaansaaman hädän lieventämistä tarkoittavan toiminnan järjestämisestä, jo ³¹/₁₀ 1916 Vaivaishoitohallituksen ja kunnan työvälistystoimiston johtokunnan edustajain läsnäollessa käsitelleensä kysymystä edellä mainitussa päätöksessä tarkoitetun

hätäapukomitean tarpeellisuudesta ensi talvena. Asiaa keskusteltuaan oli Sosialilautakunta kuitenkin yksimielisesti tullut siihen käsitykseen, ettei toistaiseksi ollut olemassa aihetta tehdä Kvstolle esitystä hätäapukomitean asettamisesta, vaan että edelleen oli seurattava tilanteen kehitystä ja aikansa uudelleen neuvoteltava mahdollisesti tarpeellisista toimenpiteistä.

Sattuneesta syystä oli Sosialilautakunta 6/12 1916 pitämässään kokouksessa, jossa edellä mainitut hallitukset niinkään olivat edustettuina, uudestaan ottanut käsiteltäväksi kysymyksen kunnan hätäapukomitean asettamisesta, ja oli asian käsittelyssä käynyt selville seuraavaa.

Mitä miesten työnsaantiin tuli, eivät työnetsijät toistaiseksi yleensä olleet kohdanneet vaikeuksia. Tarjona olevain töiden, varsinkin kivi- rakennus- ja ulkotöiden pitkäikäisyydestä ei kuitenkaan ollut minkäänlaista varmuutta olemassa. Mitä taas naistöihin tuli, ei näistäkään toistaiseksi ollut varsinaista puutetta, mutta mikäli Keisarillisen Senaatin Kauppa- ja Teollisuustoimituskunnasta oli saatu tietää, veisi nykyinen sokerinpuute luultavasti siihen, että täkäläisten karamellitehtaitten raaka-ainevarastot takavarikoitaisiin käytettäväksi välittömään kulutukseen ja että sentähden tehtaiden täytyisi lopettaa työnsä joulunpyhäin jälkeen. Tämän johdosta jäisi noin 700 karamellityöntekijätärtä työttömiksi. Mikäli kaupungin työnvälitystoimiston johtaja oli ilmoittanut, voi toimisto hankkia työtä ainoastaan harvalukuisille naisille. Tunnettua niinkään oli, että karamellityöläiset ovat huonoimmin palkattuja naistyöläisiä, heidän päiväpalkkansa kun vaihtelee 1: 50:stä 3: 50:en, joten, vaikka heidän palkkansa olivatkin kohonneet 20 %:lla ennen sodan alkua maksetuista määristä, he eivät suinkaan ole, varsinkaan nykyisenä sota-aikana, voineet säästää niin paljon, että voisi olettaa heidän kyenneen huolekkuudella ja säästäväisyydellä saaneen toimeentuloaan turvatuksi työttömyyden varalta. Oli sentähden luultavaa, että huomattava osa mainitussa teollisuudessa työskenteleviä naisia jäisi työttömäksi ensi talvena.

Edellä lausutun johdosta oli Sosialilautakunta yksimielisesti ollut sitä käsitystä, että tänä talvikautena on täkäläisten naistyöläisten keskuudessa odotettavana niin suurta työttömyyttä, että sen vastustamiseksi on tarpeen yhteiskunnan puolelta erityisesti järjestettyä avustustoimintaa, ja on Sosialilautakunta tämän johdosta esittänyt, että heti asetettaisiin semmoinen hätäapukomitea, jota tarkoitetaan edellä mainitussa 25/2 1913 tehdyssä Kvston päätöksessä.

V. V.:

Kvston 20/10 1914 tekemän päätöksen mukaan kuuluu hätäapukomiteaan 8 varsinaista ja yhtä monta varajäsentä, ja asetetaan komitea siten, että Kvsto valitsee puheenjohtajan ynnä yhden varsinaisen jäsenen ja kaksi varajäsentä sekä Sosialilautakunta, kunnan työnvälitystoimiston johtokunta, Vaivashoitohallitus, Helsingfors svenska arbetarförening, Helsingin Työväenyhdistys ja Suomalainen Työväenliitto kukin yhden varsinaisen ja yhden varajäsenen.

Samalla kun Kvsto Sosialilautakunnan esityksen johdosta päättäneen asettaa mainitun komitean, ehdottaa valiokunta, että Kvsto sen puheenjohtajaksi valitsisi everstilutnantti Otto Ehrströmin sekä jäseneksi herra Eskolan ja varajäseniksi herra Edvard Krogiuksen ja rouva Maissi Erkon.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 17.**Vaivaishoitohallituksen esitys lisäyksen myöntämisestä erinäisiin määrärahoihin.**

Vaivaishoitohallitus ilmoittaa että, kun niitä Helsingin kaupungissa kotipaikkaoikeuden omaavia henkilöjä, etusijassa alaikäisiä, jotka on annettu elätteelle vieraisiin kuntiin, on kuluvana vuonna ollut entistä enemmän, tulee kuluvan vuoden menosäännössä „Vaki-naisten maaseutuasiamiesten palkkioita“ varten oleva määräraha ylitettäväksi, minkä-tähden ja kun „Tarkastusmatkain korvauksia“ varten oleva määräraha niinikään on osottautunut riittämättömäksi, syystä että niin rautatie- ja laiva- kuin hevosmatkatkin ovat käyneet tuntuvasti kalliimmiksi, Vaivaishoitohallitus on anonut 500 markan lisäystä kumpaiseenkin näihin määrärahoihin.

Rkmri puoltaa anottuja määrärahoja myönnettäväksi Kvston käyttövaroista.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 18.**Majoituslautakunnan esitys että sen sallittaisiin ylittää virka- ja palvelusmiestensä palkkausmääräraha.**

Majoituslautakunta huomauttaa että, siitä lähtien kun Lautakunta aloitti toimintansa, on sen virka- ja palvelusmiesten palkkaus tilattu ja osotettu maksettavaksi neljännes-vuosittain, vuokravuoden mukaan lukien. Nytemmin on Rkonttorin taholta kuitenkin lausuttu toivomus, että nämä samoin kuin kaupungin muidenkin virastojen ja lautakun-tain palkat tilattaisiin kuukausittain. Tämän johdosta on Lautakunta esittänyt, että Lautakunnan 1916 vuoden palkkaussääntöön merkityn 10,000 markan määrärahan saisi ylittää kuluvan joulukuun palkamäärällä Smk:lla 833: 33.

Rkmri huomauttaa että, niinkuin Lautakunnan kirjelmästä käy selville, esillä oleva ehdotus johtuu siitä, että Rkonttori on ehdottanut edellä mainitulla tavalla muutettavaksi Lautakunnan toimihenkilöjen palkanmaksutapaa, niin että palkat kuluvan joulukuun alusta lähtien maksettaisiin kuukausittain. Ehdotuksensa perustelemiseksi on Rkonttori huo-mauttanut, osin että kaupungin muutkin toimihenkilöt nostavat palkkansa kuukausittain, osin että ehdotetulla tavalla menetellen kävisi mahdolliseksi maksaa mainittujen toimi-henkilöjen palkat samalla kun heille tulevat kalliinajanlisäyksetkin, jommoinen menettely olisi tähänastista käytännöllisempi. Kun mainitut palkat on maksettu vuokraneljännek-sittäin, mutta määräraha kuitenkin on vahvistettuun menosääntöön pantu kalerivuodelta, syntyy, jos Rkonttorin ehdotus hyväksytään, kuluvan vuoden määrarahassa vajuasta joulukuulta maksettavan palkan määrä. Kun Rkmri puolestaan on pitänyt ehdotettua muutosta asianmukaisena, on Kri puoltanut Majoituslautakunnan esitystä hyväksyttäväksi siten, että mainitun vajauksen täyttämiseksi osotetaan eri määräraha, ja sentähden eh-dottanut, että Kvsto käyttövaroistaan osottaisi Smk 833: 33 Majoituslautakunnan virka- ja palvelusmiesten palkkaamiseen kuluvulta joulukuulta.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 19.**Pelastusarmeijan anomus lisäyksen myöntämisestä sen pelastustoimintamäärärahaan.**

Hakija, joka vuonna 1916 on saanut 10,000 markan määrärahan täkäläistä pelastustoimintaansa varten, anoo samaan tarkoitukseen lisämääräraha 500 markkaa kuukaudessa marraskuun alusta 1916 huhtikuun loppuun 1917 voidakseen jossain määrin tyydyttää lähiaikoina esiintyviä tarpeita. Anomuksen tueksi mainitaan että, vaikka runsas työnsaanti ja verraten korkeat palkat ovatkin suoneet useimmille työläisperheille tilaisuuden ruokatarvarain ja muiden tarvikkeiden hinnannoususta huolimatta tulla toimeen omin varoin, on kuitenkin niitäkin, joiden tulot eivät ole lisääntyneet ainakaan suhteellisesti menojen kohoamiseen, ja näiden on mahdoton tulla toimeen lainmukaisen vaivaishoidon tai yksityisen armeliaisuuden avulla. Mitä pitemmälle talvi kuluu, sitä tukalammaksi varsin luultavasti käy kaikkien niiden tila, joiden ansiomahdollisuudet eivät tähän asti ole voineet pysyä hinnannousun tasalla. Tästä on seurauksena, että ainakin väestön köyhempi osa joutuu kärsimään nälkää ja hätää.

Vaivaishoitohallitus ja Rkmri puoltavat pyydetyn lisämäärärahan myöntämistä.

V. V.:

Samalla kun valiokunta tässä puheena olevaa, erittäin hyödyllistä toimintaa varten vuonna 1917 tarvittavaan määrärahaan nähden viittaa Budjettivaliokunnan 1917 vuoden meno- ja tulosääntöä koskevan mietinnön 8 P. L. *Vaivaishoito, Sekalaista*, kohdalla esittämään lausuntoon (*Pain. asiakirj. N:o 61 vuodelta 1916*), puoltaa valiokunta esitystä, mikäli koskee kuluvalta vuodelta anottua apurahaa, ja esittää sentähden, että Kvsto käyttövaroistaan myöntäisi Pelastusarmeijalle sen täkäläistä pelastustoimintaa varten kuluvan vuoden marras- ja joulukuulta kaikkiaan 1,000 markan määrärahan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 20.

Jatkokäsittelyyn ^{12/12}sta 1916: Maist:n kirjelmä ynnä Rkmrin ehdotus 1917 vuoden meno- ja tulosäännöksi sekä Budjettivaliokunnan siitä antama mietintö (*Pain. asiakirj. N:ot 50 ja 61 vuodelta 1916*).

Kvsto:

Maist:n ehdotus hyväksyttiin Budjettivaliokunnan siihen ehdottamin muutoksin, paitsi

- a) että terveystoimen kolmen kaitsijan palkankorotukset oikaistiin;
- b) että samaten Marian sairaalan yhden sairaanhoitajattaren palkkaus oikaistiin;

c) että Marian sairaalan, kulkutautisairaalan sekä Kivelän ja Humaliston sairaalain sairaanhoitajatarhen vaatetusapuraha merkittiin kunkin sairaalan menosääntöön „Kaluston kunnossapito“ nimisen erän kohdalle erityisenä määrärahana „työpukujen hankkimiseksi hoitohenkilökunnalle“;

d) että kaupungin Sairaalaylihallitus sai harkittavakseen, eikä vastamainittujen määrärahaan tarkoitus olisi saavutettavissa kaupungille halvemmalla tavalla, esim. noudattamalla samaa menettelyä kuin valtion sairaaloissa, sekä aikansa antaa Kvstolle seikka-peräisen ehdotuksen asiasta;

e) että menosääntöön merkittiin 5,600 markan määräraha Nickbyn mielisairaalan raitioticalueen lunastamiseksi;

f) että erityinen 200,000 markan määräraha merkittiin yleishyödyllisten yritysten ja laitosten avustamiseksi; sekä

g) että Kvston käyttövarat määrättiin 600,000 markaksi.

N:o 21.

Salainen asia.

